

Бишкек шаарынын Ленин районунун
№90 толук эмес орто мектептин
эмгек жамаатынын жалпы чогулушунда
кабыл алган
2021 жылдын 30-август
№ 1 протоколу

ЖААМАТТЫК КЕЛИШИМ

Бишкек шаарынын Ленин районунун №90 толук эмес орто мектебинин администрациясы менен эмгек жамаатынын ортосунда 2021-2023-жылдарга.

Администрация директор Кулушева Д.С. жана мектептин эмгек коллективи, мектептин кесиптик бирликтин төрайымы Сотовалдиева И.Ш. бул макулдашууну төмөнкүдөй түзүштү:

Бишкек шаарындагы № 90
толук эмес орто мектептин эмгек
жамаатынын жалпы чогулушунда
кабыл алынган
2021 жылдын «30» август
№1 протокол

ЖАМААТТЫК КЕЛИШИМ

1. Жалпы жоболор

1.1. Ушул жамааттык келишим №90 толук эмес орто мектептин директорунун милдетин аткаруучу Султанова Элмира Кыдырмаевна, мындан ары жумуш берүүчү менен мектептин кызматкерлеринин ортосунда, кесиптик бирлик комитетинин төрагасы Сотовалдиева Ирина Шершенбековнанын атынан түзүлдү жана билим берүү уюмундагы социалдык-эмгектик мамилелерди жөнгө салуучу укуктук акт болуп саналат.

1.2. Жамааттык келишим билим берүү мекемесинин кызматкерлеринин социалдык-эмгектик жана кесиптик таламдарын коргоо жана кызматкерлер үчүн кошумча социалдык-экономикалык, укуктук жана кесиптик кепилдиктерди жана жеңилдиктерди белгилөө, ошондой эле мыйзамдарда, башка ченемдик актыларда белгиленген шарттарга салыштырганда эмгектин кыйла жагымдуу шарттарын түзүү боюнча макулдашылган чараларды көрүү максатында КР Конституциясына, КР Эмгек кодексине, «Билим берүү жөнүндө», «Кесиптик бирликтер жөнүндө», «Мугалимдин статусу жөнүндө» мыйзамдарга жана билим берүү мекемесинин Уставына ылайык түзүлгөн.

Жамааттык келишим:

- Туруктуу жана натыйжалуу ишке, кызматкерлерди материалдык жана социалдык камсыздоону жогорулатууга, ишкердик беделди чындоого максималдуу көмөк көрсөтө турган социалдык-эмгектик мамилелердин системасын түзүү;
- Эмгек жамаатынын ичинде жагымдуу жагдайды түзүү;
- Кызматкерлерде жүрүш-туруштун корпоративдүү стилин калыптандыруу максатында түзүлгөн;
- Ушул жамааттык келишим жарандык-укуктук келишимдерди аткарууга байланыштуу мамилелерге карата өзүнүн аракетин жайылтпайт.

1.3. Мекеменин кызматкерлери өздөрүнүн өкүлдөрүнүн атынан чыккан-баштапкы кесиптик уюму (мындан ары-кесиптик бирлик), жумуш берүүчүнүн атынан чыккан мектептин директору келишимдин тараптары болуп эсептелишет.

1.4. Ушул жамааттык келишим үч жылдык мөөнөткө түзүлдү жана ага тараптар кол койгон учурдан тартып (же тараптардын макулдашуусу боюнча жамааттык келишимде көрсөтүлгөн күндөн баштап) күчүнө кирет.

1.5. Тараптар, социалдык өнөктөштүк принцибин таануу менен төмөндөгүлөргө милдеттенишет:

Жумуш берүүчү милдеттүү:

- Жамааттык келишимди даярдоодо жана түзүүдө баштапкы кесиптик бирлик уюмунун шайланган органын кызматкерлердин эмгек, эмгек акы, жумуш убактысынын узактыгы, эмгекти коргоо шарттары, өргүүгө чыгаруу, турак жай берүү, социалдык-тиричилик жеңилдиктери жана жамаат мүчөлөрүнүн кепилдиктери жагындагы таламдарын билдирген бирден – бир өкүлү катары таанууга.

- Ушул жамааттык келишимдин шарттарын сактоого жана анын жоболорун аткарууга.
- Уюмдун бардык кызматкерлерин, ошондой эле аларды ишке алууда бардык жаңыдан ишке алынган кызматкерлерди жамааттык келишим, өзүнүн ыйгарым укутарына кабыл алынган башка локалдуу ченемдик актылар менен тааныштырууга, жамааттык келишимдин мазмунун жана шарттарынын аткарылышынын маалымдуулугун камсыз кылууга милдеттүү (чогулуштарды, конференцияларды, жооптуу кызматкерлердин отчеттуун өткөрүү, маалыматтык такталар ж.б. аркылуу).

Кесиптик бирлик комитети:

- Билим берүү мекемесинин натыйжалуу ишине көмөк көрсөтүүгө.
- Кызматкерлер эмгектик укуктарын жана жамааттын мүчөлөрүнүн социалдык-экономикалык таламдарын коргоо маселелери боюнча эмгек талаштары боюнча комиссияга жана сот органдарына кайрылган учурда, алардын таламдарын билдирүүнү жүзөгө ашырууга.
- Жумуш берүүчү тарабынан кабыл алынган милдеттенмелер аткарылган шартта жамааттык келишим колдонулуп жаткан мезгилде иш таштоолорду уюштуруудан алыс болууга милдеттүү.

1.6. Ушул жамааттык келишимдин күчү билим берүү мекемесинин бардык кызматкерлерине жайылтылат.

1.7. Жамааттык келишим билим берүү мекемесинин аталышы өзгөргөн, мекеменин жетекчиси менен эмгек келишими бузулган учурда өзүнүн күчүн сактап калат.

1.8. Билим берүү мекемеси кайра уюштурулганда жамааттык келишим жамааттык келишим кайра уюштуруу мезгилинде өзүнүн күчүн сактап калат.

1.19. Жамааттык келишим колдонулган мезгилдин ичинде:

- КР Эмгек кодексинде белгиленген тартипте өз ара макулдашуунун негизинде ага толуктоолор, өзгөртүүлөр киргизүүгө укуктуу.
- Тараптардын бири дагы өзү кабыл алган милдеттенмелерди аткарууну бир жактуу тартипте токтотууга укуксуз болот.

1.10. Жамааттык келишимдин аткарылышына туруктуу иштеген эки тараптуу комиссия, кесиптик бирлик контролдук жүргүзөт. тараптар жамааттык келишимдин аткарылышы жөнүндө эмгек жамаатынын жалпы чогулушунда жылына бир жолу отчет берет.

2. Ишке кабыл алуу

2.1. Тараптар төмөндөгүлөр жөнүндө:

- Ишке кабыл алуу жумуш берүүчүнүн кызматкер менен түзүлгөн эмгек келишиминин негизинде чыгарылган буйрук менен жол-жоболоштурулат. Жумуш берүүчүнүн буйругунун мазмуну түзүлгөн келишиминин шарттарына ылайык келүүгө тийиш.
- Ишке кабыл алуу жөнүндө жумуш берүүчүнүн буйругу иш башталган күндөн тартып үч күндүк мөөнөттө, кол койдуруп алуу менен кызматкерге билдирилет. Кызматкердин талабы боюнча жумуш берүүчү ага аталган буйруктун күбөлөндүрүлгөн көчүрмөсүн берүүгө милдеттүү.
- кызматкер жаңыдан жумушка алынган учурда, жетекчи менен кесиптик бирлик комитетинин төрагасы ички ченемдик документтер менен

(жамааттык келишим, кесиптик бирлик уюмунун түздөн-түз жайкы эс алууга багытталган кошумча чегерүүлөрдү которуу жөнүндөгү чечими) жазуу түрүндө тааныштырууга милдеттүү, кызматкер таанышкан тууралуу кол коюусу керек

- эгерде кызматкер кесиптик бирлик мүчөсү болбосо, анда кесиптик бирлик комитетинин төрагасы Билим берүү борборунун жана Бишкек шаардык кесиптик бирлик комитетинин бухгалтериясына, жаңы жумушка алынган кызматкерден кесиптик бирликтин мүчөлүк акыларын жана жайкы эс алууга багытталган 0,5% өлчөмүндө кошумча төлөм кармап калуунун кереги жок экендигин маалымдашы керек.

2.2. Кесиптик бирлик жумуш берүүчү жана анын өкөлдөрү тарабынан эмгек мыйзамдарынын, эмгек укуктарынын ченемдерин камтыган башка ченемдик-укуктук актыларды сакташына, алардын жамааттык келишимдин шарттарын аткарышына коомдук контролдукту жүзөгө ашырат.

3. Кызматкердин эмгегине акы төлөө.

3.1. Тараптар (администрация жана кесиптик бирлик):

- Квалификациясына жана кесиптик милдеттенмелери боюнча аткарылган ишине ылайык эмгек акысын жогорулатууга жана материалдык сыйлоого көмөк көрсөтө турган шарттарды түзүүгө.
- Кадрлык потенциалдык чындоо боюнча зарыл чараларды көрүүгө, уюмдун беделин жогорулатууга көмөк көрсөтүүгө милдеттенет.
- Кызматкерлердин эмгек акысы КР Өкмөтүнүн Токтомуна, кызматкерлердин эмгек акысы жөнүндө Жобого, Кызматкерлерге кошумча акыны жана кошумча төлөөнү белгилөөнүн тартиби жөнүндө Жобого, Сый акы берүү жөнүндө Жобого ылайык белгиленет.
- Кызматкерлерге эмгек акы төлөө КР Өкмөтүнүн 2019-жылдын 30-сентябрнын №511 токтомуна ылайык эмгек акы төлөө системасына ылайык жүргүзүлөт.

3.1.1. Мугалимдердин эмгек акысы мугалимдерди тарифтештирүү аркылуу белгиленет, ал:

- Окуу жылынын башталышында аныкталган жүккө негиздеген эмгек акынын,
- Билим берүү процессине байланыштуу жана негизги милдеттенмелердин чөйрөсүнө кирбеген иштерди аткаруу үчүн кошумча төлөөнү,
- Эмгектин нормалдуу шарттарынан четтеген эмгек шарттары үчүн кошумча төлөөлөрдү,
- Колдонуудагы мыйзамдарга, эмгек акы жөнүндө жобого, локалдуу ченемдик актыларда каралган башка төлөмдөрдү өзүнө камтып турат. Мисалы, Сыйлоо фондунан сый акы берүү.

Жумуш берүүчү:

- Ар бир кызматкерге анын эмгек акысынын кырамдык бөлүктөрү, жүргүзүлгөн кармап калуулардын өлчөмдөрү жана негиздемелери, ошондой эле төлөнүүгө тийиш болгон жалпы акчалай жөнүндө кабарлоону камсыз кылууга милдеттенет.
- КР Өкмөтүнүн 31.05.2011-ж. №270 токтомуна ылайык педагогикалык иш стажы үчүн кошумча акы: 5 жылдык педагогикалык иш стажы үчүн – 10%

өлчөмүндө, 10 жыл үчүн – 20% өлчөмүндө, 15 жыл жана андан ашык жыл үчүн – 30% өлчөмүндө төлөнөт.

- Кыргыз Республикасынын өкмөтүнүн токтомуна (27.04.2015-ж. №258), өзгөчө шарттарда иштегендердин кызматтык маяналарына карата кошумча акы белгилениши мүмкүн болгон иштердин типтүү тизмесине ылайык, информатика, химия сабактарынын мугалимдерине, химия кабинеттеринин лаборанттарына, китепкана башчысына 15% кошумча төлөм белгилениши мүмкүн.
- Мектептин түрткү берүүчү эмгек акы фондусу кызматкерлердин арасында эмгектик катышуу коэффициентинин (ЭКК) – упайлардын негизинде бөлүштүрүлөт. ЭКК жамааттын ар бир мүчөсүнүн жеке салымына объективдүү баа берүүнү жана мектептин ишинин жалпы натыйжаларын чагылдырып турат.
- Жамаат тарабынан бекетилген «Сый акылар жана сыйлык берүү жөнүндө» жобого ылайык сыйлык берүүгө(сый акыга), материалдык жардам көрсөтүүгө жана кошумча акы белгилөөгө багытталышы мүмкүн болгон эмгек акы фондусун үнөмдөөдөн алынган каражаттарды бөлүштүрүү боюнча администрациянын, эксперттик кеңештин жана кесиптик бирликтин шайланма органынын биргелешкен чечимин камсыз кылууга милдеттенет.
- Кызматкерлердин эмгек акысынын өлчөмүн өз убагында төлөп берүү үчүн жетекчи жоопкерчилик тартат.

Кесиптик бирлик:

- Тарифтик-квалификациялык комиссиялардын ишине, мекеменин эмгек акы боюнча локалдуу ченемдик документтерин иштеп чыгууга катышат.
- Эмгек акы боюнча укуктук ченемдердин сакталышына, кызматкерлерге эмгек акынын өз убагында жана толук көлөмдө төлөнүшүнө, ошондой эле педагогикалык кызматкерлердин чыгармачыл салымы үчүн сый акыларды, сыйлыктарды бөлүштүрүүдө коомдук контролдукту жүзөгө ашырат.
- Эмгек талаштары боюнча жана сотто кесиптик бирликтин мүчөлөрүнүн өкүлү болот жана эмгектик укутарын коргойт.

4.Иш мезгили жана эс алуу мезгили.

4.1. Тараптар:

- Кызматкерлердин иш убактысы ички эмгек тартибинин эрежелери, сменалуулуктун графиги, эмгек келимишинин шарттары, кызматкерлердин кызматтык нускамалар жана аларга Устав тарабынан жүктөлгөн милдеттер менен аныкталат.
  - Мекеменин жетекчи кызматкерлери, администрациялык-чарбалык, окутуучу-көмөкчү жана тейлөө персоналы үчүн жумуш күнүнүн узактыгы жумасына 41 саатка белгиленет.
  - Мекеменин педагогикалык кызматкерлери үчүн иш мезгилини узактыгы-жумасына 27 сааттан ашпайт.
  - өргүүгө чыгаруунун кезектүүлүгү жумуш берүүчү тарабынан иштелип чыккан жана кесиптик бирлик менен макулдашылган графике ылайык календарлык жыл башталганга чейин кеминде эки жума калганда аныкталат. Кызматкерге өргүүгө чыгышынын башталган мезгили жөнүндө өргүү башталганга чейин кеминде эки жума калганда кабарланууга тийиш. Кызматкер менен жумуш берүүчүнүн өз ара макулдашуусу боюнча акы төлөнүүчү өргүү эки бөлүккө

бөлүнүшү мүмкүн. Кызматкерди өргүүдөн кайра чакырып алууга анын макулдугу менен гана жол берилет.

- Эмгек акысын сактабастан өргүүгө чыгаруу КР Эмгек кодексинин 133-статьясында көрсөтүлгөн кызматкерлердин категориясынын жазуу жүзүндөгү арызы боюнча жүргүзүлөт.

- Дисциплинардык жаза чарасын колдонууга карабастан, эмгек тартибинин эрежелерин же коомдук тартипти системалуу түрдө бузган кызматкерлерге,
  - бөлүмдүн жетекчиси тарабынан аныкталган мөөнөткө эмгек акысына карата кошумча акы азайтылат,
  - эмгектик ишинин натыйжалары боюнча кезектеги сый акы төлөнбөйт,
  - жыл боюу кесиптик бирликтин бюджетинен жана фонддон материалдык жардам көрсөтүлбөйт деген макулдашууга келишти.

Кесиптик бирлик:

- Ченемдик укуктук документтерге жана ички эмгек тартибинин эрежелерине ылайык иш режимин белгилөөдө эмгектик укуктардын ченемдеринин сакталышына, иш мезгилин жана эс алуу мезгилин жөнгө салууга коомдук контролдукту жүзөгө ашырат.

5.Кадрларды иш менен камсыз кылуу, кесиптик даярдоо жана кайра даярдоо.

Кызматкердин кесиптик чеберчилигинин жана квалификациясынын өсүшүнө, чыгармачылык активдүүлүгүн жогорулатууга, ишкердик сапаттарын аныктоого, уюмдун ишин өркүндөтүүгө жана кызматкерди кызматы боюнча жылдырууга, ошондой эле ээлеген кызматына ылайык келишине түрткү максатында, тараптар(аттестациялык-квалификациялык комиссия) Типтүү Жобону жана ар бир билим берүү мекемесинде ички аттестациялоодон өтүүгө тийиш болгон кызматтардын тизмесин иштеп чыгууга жана бекитүүгө милдеттенет (КР Эмгек кодексинин 197-ст.).

Жүмүш берүүчү төмөндөгүлөрдү камсыз кылат:

- Усулдук секциялардын жетекчилеринин пикирлерин эске алуу менен, кызматкерлерди кесиптик даярдоонун, кайра даярдоонун жана квалификациясын жогорулатуунун формаларын, мекеменин келечекте өнүгүшүн жана сабактар боюнча вакансияларды эске алуу менен ар бир календарлык жылга зарыл болгон кесиптердин жана адистиктердин тизмесин аныктайт.
- Кеминде беш жылда бир жолу педагогикалык кызматкерлердин квалификациясын жогорулатат.
- Кызматкер өндүрүштөн ажыратуу менен квалификациясын жогорулатууга жиберилгенде, кызматкердин негизги иштеген жери боюнча иштеген ордун(кызматын) жана орточо эмгек акысын сактап калат. Эргерде кызматкер квалификациясын жогорулатуу үчүн башка шаарга, өлкөгө жиберилсе, иш сапарына жиберилүүчү адамдар үчүн каралган тартипте жана өлчөмдөрдө иш сапарына кетүүчү чыгымдырды төлөп берет.
- Ишин жогорку, орто жана баштапкы кесиптик билим берүү мекемесинде ийгиликтүү окуу менен айкалыштырган, КР Эмгек кодексинин 195-статьясында каралган тартипте билим алган кызматкерлерге, алар окуусун бүткөндөн кийин иштөөсүн уланткан шартта кепилдиктерди жана компенсацияларды берет.

Кесиптик бирлик:

- Администрациянын кызматкерлердин иш менен камсыз кылуу маселелерин, вакансияларды жабуу боюнча иштерине контролдук кылууну жүзөгө ашырат.

6.Эмгекти жана ден соолукту коргоо.

Жумуш берүүчү:

- «Эмгекти коргоо жөнүндө», «Кесиптик бирликтер жөнүндө», «Билим берүү жөнүндө» жана «Мугалимдин статусу жөнүндө» КР мыйзамдарынын алкагында белим берүү мекемесинде эмгекти коргоонун ченемдерин жана эрежелерин сактоого.
- Администрация менен кесиптик бирлик комитетинин ортосунда эмгекти коргоо жана техникалык коопсуздук боюнча Макулдашууну иштеп чыгууга жана жыл сайын бекитүүгө; милдеттенет.
- Кызматкерлердин эмгектин жакшы жана коопсуз шарттарына болгон укугун камсыз кылууга, кызматкерлердин Өндүрүштүк мертинүүсүнүн жана кесиптик дартка чалдыгышынын алдын ала турган эмгек коопсуздугунун заманбап каражаттарын киргизүүгө(КР Эмгек кодексинин 215-ст.).

Ушул укукту ишке ашыруу үчүн эмгекти коргоо боюнча макулдашуу түзүүгө милдеттенет (анда эмгекти коргоо жана эмгектин коопсуздугу боюнча уюштуруучулук жана техникалык иш чаралар, аларды аткаруунун мөөнөттөрү, жооптуу кызмат адамдарын аныктоо менен тиркелет).

- Чыгамдардын сметасында эмгекти коргоо жана эмгек коопсуздугу боюнча иш-чараларды финансылоо үчүн билим берүүгө кетүүчү чыгымдардын кеминде 0,2%ы өлчөмүндөгү чыгашаларды кароого милдеттенет.
- Жумуш орундарын аттестациялоо жүргүзүүгө жана анын натыйжалары боюнча кесиптик бирлик комитетинин пикирин эске алуу менен белгиленген тартипте жана мөөнөттөрдө эмгекти коргоо жана эмгек коопсуздугу боюнча иштерди жүзөгө ашырууга милдеттенет.
- Ишке кабыл алынган, ошондой эле башка ишке которулган кызматкерлердин бардыгы менен эмгекти коргоо, балдардын өмүрүн жана ден соолугун сактоо, иштерди аткаруунун коопсуз ыкмаларына жолдоруна окутууга, жабыр тарткандарга алгачкы жардам көрсөтүү боюнча окутуу жүргүзүүгө жана нускама берүүгө милдеттенет.
- Эмгекти коргоо боюнча нускама иштеп чыгууга жана бекитүүгө, алардын кызматкерлер тарабынан сакталышын камсыз кылууга милдеттенет. өндүрүштүк кырсыктарга өз убагында тергөө жүргүзүүгө(КР Эмгек кодексинин 223-ст.) милдеттенет.
- Кызматкерлердин милдеттүү алдын-ала жана мезгил-мезгили менен медициналык кароодон өтүшүн камсыз кылууга милдеттенет.
- Кесиптик бирликтин эмгекти коргоо жана техникалык коопсуздук инспекциясына, эмгекти коргоо боюнча кесиптик бирлик комитетинин ыйгарым укуктуу мүчөлөрүнө алдын-ала кабарлабастан эле уюмга, жумуш орундарына тоскоолдуксуз барышына мүмкүнчүлүк берүүгө милдеттенет.
- Кеминде үч жылда бир жолу жетекчилердин, адистердин, ыйгарым укуктуу адамдардын, эмгекти коргоо боюнча комитеттин мүчөлөрүнүн атайын курстарында кесиптик бирликтин шаардык комитеттеринин программасы боюнча эмгекти коргоо боюнча окутууга жана билимдерин текшерүүгө милдеттенет.

Эмгекти коргоо боюнча ыйгарым укуктуу адамды бекитүүгө, кызматкерлердин өкүлдөрүн эмгекти коргоо боюнча комитетке(комиссияга) жебирүүгө милдеттенет.

- Эмгекти коргоого коомдук контролдукту жүзөгө ашыруу үчүн эмгекти коргоо боюнча ыйгарым укуктуу адамга айына жумуштан бош бир күн берүүгө милдеттенет.

Кесиптик бирлик комитети:

- Кесиптик бирликтин мүчөлөрү жана башка кызматкерлер үчүн спорттук-ден соолукту чындоочу иш-чараларды уюштурууга.
- Кызматкерлердин балдарынын ден соолугун чындоо боюнча иш жүргүзүүгө.
- КР мыйзамдарына ылайык кызматкерлердин эмгегин коргоо боюнча шарттарды жакшыртууга жана иш-чараларды өткөрүүгө коомдук контролдукту жүзөгө ашырууга.
- Жумуш берүүчү менен эмгек жамаатынын атынан календарлык жылга эмгекти коргоо жана эмгек шарттарын түзүү боюнча макулдашуу түзүүгө.
- Эмгек шарттарына көз карындысыз экспертиза жүргүзүүгө жана кызматкерлердин коопсуздугун камсыз кылууга жана жумуш орундарын аттестациялоону жүргүзүүгө.
- Кырсактарды тергөөгө катышууга, ошондой эле аларды өз алдынча тергөөнү жүзөгө ашырууга.
- Кызматкерлердин өмүрүнө жана ден соолугуна түздөн-түз коркунуч келтирилгенде, жумуштарды токтотуу талабын коюуга.
- Эмгекти коргоо боюнча ченемдик талаптарды бузууда күнөөлүү болгон кызмат адамдарын жоопко туртуу жөнүндө сунуштар менен тиешелүү органдарга кайрылууга милдеттенет.

7. Социалдык жеңилдиктер жана кепилдиктер.

Тараптар:

- Билим берүү кызматкерлерине төмөндөгү себептер боюнча акы төлөнүүчү бош күндөрдү берүүгө:
-кызматкер никеге турганда – 3 күн,
-балдары, ата-энеси, жубайы, жубайлар каза болгондо - 3 күн,

7.1. Тараптар, кесиптик бирлик комитети:

- Кесиптик биликтин мүчөлөрүнө турак-жай жана башка социалдык-тиричилик маселелерин чечүүдө көмөк көрсөтөт.
- Аларга даректүү социалдык колдоо көрсөтүү үчүн аз камсыз болгон, анын ичинде оорусу катуу кызматкерлер, жалгыз бой энелер, үч жана андан ашык баласы бар кызматкерлер, жалгыз бой пенсионерлер жана башкалар жөнүндө маалымдамалар банкын түзөт.
- Социалдык камсыздандыруу каражаттарын чыгымдоого контролдукту жүзөгө ашырат, санаториялык дарылануу маселелерин чечүүгө көмөккөрсөтөт.

7.2. Кесиптик бирликтин бюджетинин каражаттарынан кесиптик бирликтин мүчөлөрүнө материалдык жардам көрсөтөт. Хирургиялык операциялар учурунда кесиптик бирликтин шаардык комитетинин Борбордоштурулган ден соолукту чындоо фондунан материалдык жардам алууга көмөк көрсөтөт.

7.3. Кесиптик биликтин мүчөлөрүнө социалдык-тиричилик маселелери боюнча укуктук консультацияларды берет, мыйзамдарга ылайык кызматкерлерге

социалдык кепилдиктерди жана женилдиктерди берүүгө коомдук контролдукту жүзөгө ашырат деп макулдашышты.

8. Тараптар биргелешип.

- Кызматкерлердин турак-жай шарттарын жакшыртуу жөнүндө жогору турган органдарга өтүнүч менен чыгышат.
- Социалдык камсыздандыруу боюнча комиссия менен биргелешип, социалдык камсыздандыруу боюнча каражаттардын чыгымдалышына контролдукту жүзөгө ашырышат.
- Социалдык камсыздандыруу боюнча комиссия менен биргелешип, мектептин кызматкерлеринин санаториялык дарыланышынын жана эс алышынын маселелерин чечишет.
- Социалдык камсыздандыруу боюнча комиссия менен биргелешип, мектептин кызматкерлерине жолдомолорду бөлүп берүү маселелерин чечишет.
- 12 жашка чейинке 3 баланы тарбиялап жаткан энелердин эмгектик өргүүсүнө үч күн кошулат.
- Билим берүү системасында 25 жылдан ашык иштеген кызматкерге 3 күн кошулат.
- Кесиптик бирликтин активисттерине 3 күндүк кошумча өргүү берилет.

9. Кесиптик бирлик ишмердүүлүгүнүн кепилдиктери.

9.1. Тараптар:

-Ченемдештерүүнүн жана эмгек акынын, материалдык түрткү берүүнүн, иш режиминин шарттарын белгилөө жана өзгөртүүгө тиешелүү чечимдер жумуш берүүчү жана жетекчи тарабынан тиешелүү шайланган кесиптик бирлик органынын пикирин эске алуу менен кабыл алынат.

-Кесиптик беирлик органдарына жабдылган имарат-жай, кызматтык транспорт, байланыш каражаттары. көбөйтүү техинкасы ж.б. акысыз пайдаланууга берилет.

-Жумуш берүүчү, кесиптик бирликтин жалпы чогулушунун чечими менен кабыл алынган, Түздөн түз жайкы эс алуу үчүн путевкаларды сатып алууга багытталган 0,5%дык кошумча чегерүүлөрдү камсыз кылат.

- Кесиптик бирликтин мүчөсү жайкы эс алуу үчүн багытталган 0,5% которуудан баш тарткан учурда, ал кесиптик бирликтин төрагасына жазуу жүзүндө билдирүүгө укуктуу, ал эми кесиптик бирлик комитетинин төрагасы Билим берүү борборунун жана Бишкек шаардык кесиптик бирлик комитетинин бухгалтериясына билдирет.

-Кесиптик бирлик уюмунун шайланган коллегиялдуу органдарынын негизги ишинен бошотулбаган мүчөлөрү кесиптик бирликтердин чакырылган съезддеринин, конференцияларынын ишине делегат болуп катышуу үчүн, кесиптик бирликтин шайланган коллегиялдуу органдарынын ишине катышуу үчүн, ал эми бул жамааттык келишимде каралган учурларда, кесиптик бирликтин кыска мөөнөттүү окууларынын убагында негизги ишинен бошотулат.

-Эмгек талаштары боюнча комиссиянын мүчөлөрүнө комиссиянын ишине катышуу үчүн орточо эмгек акысын сактоо менен жумуштан бош убакыт берилет деп ырасташат.

-Баштапкы кесиптик бирлик уюмунун шайланма органдары менен макулдашуу боюнча төмөндөгү маселелер каралат:

-жумуш берүүчүнүн демилгеси боюнча кесиптик бирликтин мүчөсү болуп эсептелген кызматкер менен эмгек келишимин бузуу,
-өргүүгө чыгаруунун кезектүүлүгү,
-ички эмгек тартибинин эрежелерин бекитүү,
-эмгекти коргоо боюнча комиссияларды түзүү,
-сменалуулуктун графигин, окуунун, сабактардын расписаниесин белгилөө, эмгектин зыяндуу жана башка өзгөчө шарттары үчүн кошумча акынын өлчөмдөрүн белгилөө,
-кызматкерлердин кесиптик даярдыгынын, кайра даярдоонун жана квалификациясын жогорулатуунун формаларын аныктоо,
-дисциплинардык жаза чарасы колдонулган учурдан тартып, бир жыл аяктаганга чейин аны колдонуу жана алып салу,
-кызматкерлердин жамааттык келишимде каралган социалдык-эмгектик укуктарына тиешеси бар башка маселелер каралат.

9.2. Тараптар кызматкерлерге сыйлык берүүдө шайланган кесиптик бирлик органынын төрагасы же мүчөсү катары иштеген коомдук иштин маанисин эске алууну сунуш калышат.

9.3. Шайланган кесиптик бирлик органдары кесиптик бирликтин мүчөлөрүнүн өтүнүчү боюнча, ошондой эле жеке демилгеси боюнча эмгек талаштарын караган органдарга кызматкерлердин талаптарын белдирүүгө укуктуу.

9.4. Жумуш берүүчү кесиптик бирлик комитетине эмгектин жана мекеменин социалдык-экономикалык өнүгүшүнүн ар кандай маселеси боюнча зарыл болгон маалыматты берет деп ырасташат.

10. Жамааттык келишимдин аткарылышына контролдук жүргүзүү, тараптардын жоопкерчилиги.

Тараптар:

-Жумуш берүүчү жамааттык келишимге кол коюлгандан кийин 7 күндүн ичинде аны билим берүү жана илим кызматкерлеринин кесиптик бирлигинин шаардык комитетине каттоого берет.

-Жамааттык келишимдин жоболорунун аткарылышынын жүрүшү жөнүндө кызматкерлердин жалпы чогулушунда, жылына бир жолу (декабрь) отчет берет.

-Жамааттык келишимди аткаруу мезгилинде келип чыккан келишпестиктер, чыр-чатактар жана аны аткаруу маселелерин карайт.

-Жеке жана жамааттык эмгек талаштарын чечүүнүн мыйзамдарда белгиленген тартибин сакташат, чыр-чатактардын келип чыгышына алып келген мүмкүнчүлүктү четтетүү үчүн бардык аракеттер колдонулат.

-Жамааттык келишим бузулган же аткарылбаган учурда, күнөөлүү тарап же күнөөлүү адамдар мыйзамдарда белгиленген тартипте жоопкерчилик тартат деп макулдашышты.

Жамааттык келишимге ички тартиптин эрежелери, Эмгекти коргоо жана техникалык коопсуздук боюнча макулдашуулары тиркелди.

